

SPOZNAVANJE KMETIJE IN MLEČNIH IZDELKOV V RAZVOJNEM ODDELKU VRTCA

Avtorica: Jana Matavž, mag. zdr. ved. - avtizem in sorodne motnje; dipl. vzg. predš. Otrok

Ustanova: Vzgojno-varstveni zavod Slovenj Gradec, Maistrova 2a, 2380 Slovenj Gradec - enota Maistrova, Škratica Mica

Leskovec pri Krškem, 25. maj 2024

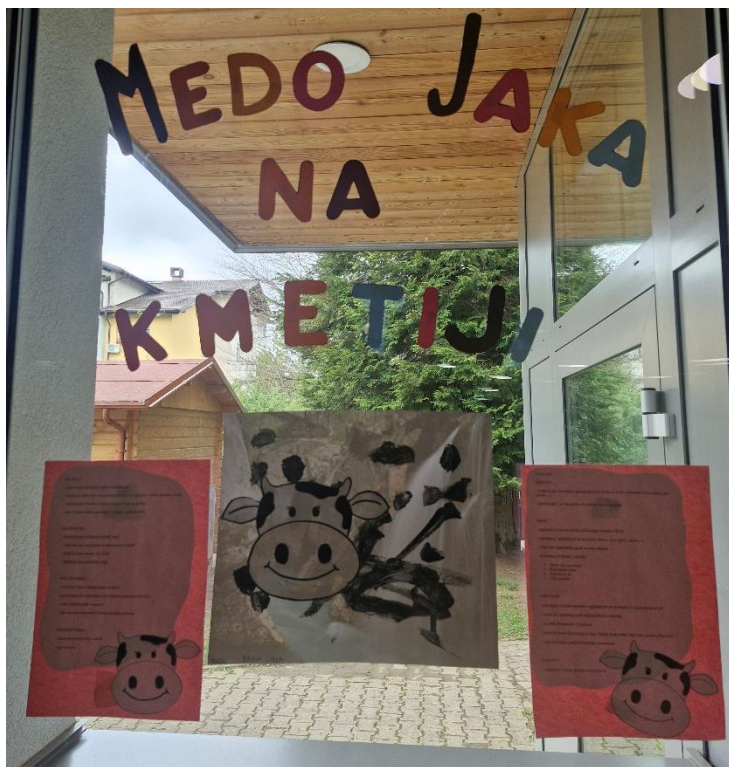
ŠKRATICA MICA
VZG. ENOTA MAISTROVA

Ekošola

UVOD

- ▶ V razvojnem oddelku vrtca smo izvedli projekt "Mlekastično! Izberem domače malo drugače", saj smo otroke želeli na zabaven in razumljiv način seznaniti s tematiko o kmetiji.

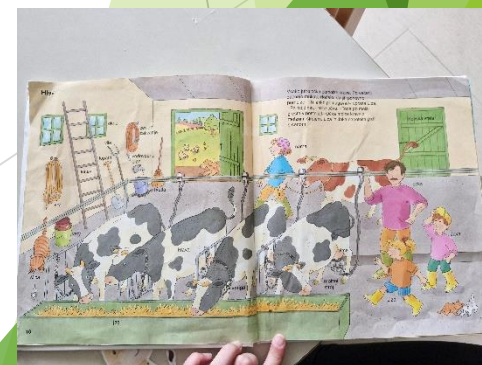
CILJI

- ▶ Raziskujemo izvor slovenskega mleka in mlečnih izdelkov.
- ▶ Spoznavamo slovenske, lokalne kmetije, ki se ukvarjajo s prirejo kravjega mleka.
- ▶ Seznanjamo s pojmom krava, s čim se hrani in kako se jo molze.
- ▶ Spodbujamo lokalno samooskrbo.
- ▶ Uporaba domačih izdelkov lokalnih kmetij v vzgojno-varstvenem zavodu.
- ▶ Ugotavljamo pomen znaka Lokalna kakovost (Naša super hrana)

NAMEN

- ▶ Namen projekta je bil načrtovati in izvesti dejavnosti, skozi katere se otroci s posebnimi potrebami seznanijo s kmetijo, z žival – kravo in spoznavajo mleko in mlečne izdelke.
- ▶ Otroci so preko aktivnosti spoznavali žival kravo, izvor mleka in njegov pomen za zdravje. Ugotavljali so tudi, katere mlečne izdelke lahko naredimo iz njega in kje ga lahko dobimo.
- ▶ Obiskali so kmetijo in opazovali proces pridelave mleka in spoznali postopek izdelave jogurta.

METODA

- ▶ V projektu je sodelovalo 5 otrok s posebnimi potrebami, od teh so tri deklice in dva dečka.
- ▶ V oddelku so otroci z avtizmom, Downovim sindromom, epilepsijo in z težko duševno motnjo.
- ▶ Starost sodelujočih otrok je od 2 do 6 let.
- ▶ Otroci obiskujejo razvojni oddelek, ki ima hiter in lahek dostop do podeželja in s tem do bolj naravnega okolja, kot tudi mesta.

RAZPRAVA

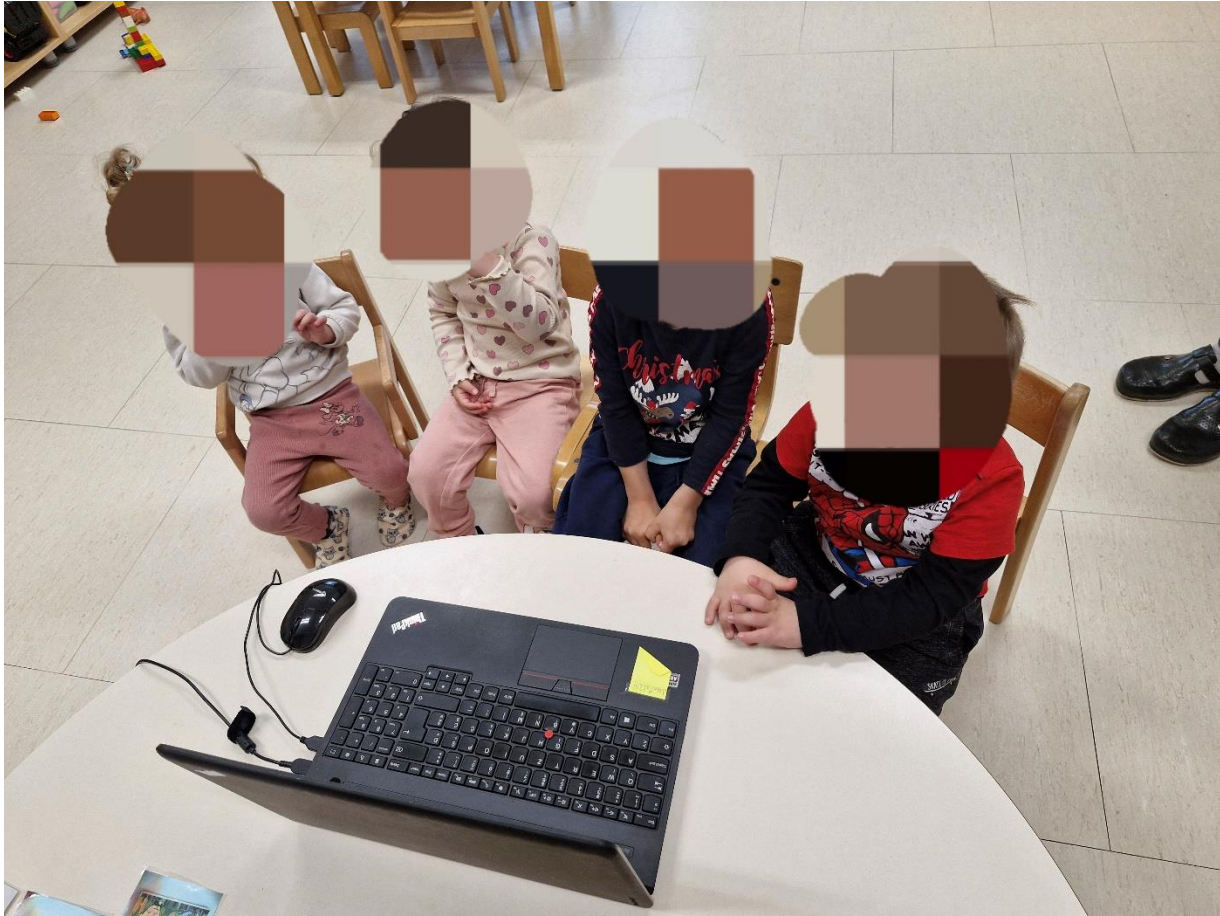

Dejavnosti:

1. Spoznavanje otrok se s pojmom kmetija in s spoznavanjem živali - krava

- ▶ V oddelku smo se najprej seznanili s pojmom kmetija in s spoznavanjem živali na kmetiji.
- ▶ Glavni cilj dejavnosti je bil, da smo otroke spodbudili k raziskovalnemu procesu.
- ▶ Otroke smo seznanjali z novo tematiko preko konkretnih, realnih fotografij z živali – krave.
- ▶ Preko zvočnih posnetkov smo poslušali oglašanje krave in le to oglašanje posnemali.

- ▶ Tudi v tem sklopu, smo otrokom izdelali veliko didaktičnih iger.
- ▶ Otroci so imeli možnost prirejanja živali; razvrščanja živali na različne bivalne prostore; glede na značilnosti živali; iskanja senc in podobno.
- ▶ Ponovno smo bili zelo inovativni, da smo otrokom ponudili različne spektre aktivnosti.
- ▶ Otroci imajo v oddelku neprestano na voljo znanstveni kotiček, ki je namenjen spoznavanju živali na kmetiji s plastičnimi živalmi in leseno kmetijo. Tudi v kotičku za knjige, imajo na voljo kartonke na vsebino kmetije.

2. Seznanjanje otrok se s pojmom vime in molžo krave

- ▶ Otroke smo seznanili, da so vime del krave, skozi katere priteče mleko.
- ▶ Otroci se najprej seznanijo z "vimami" preko napolnjene rokavice vode in te vime tudi tipajo.
- ▶ Otrokom sem demonstrirala molžo krave, kjer so me posnemali.
- ▶ Otroci so preko didaktične igre usvajajo molžo krave z nalepljenimi "vimami" krave na stolu.

3. Okušanje mleka in mlečnih izdelkov

- ▶ V samem vrtcu se stremi k uporabi domačih izdelkov lokalnih kmetij. Na tedenskem jedilniku imamo domače jogurte lokalnih kmetij, kot tudi uporabo mleka pri zajtrku.
- ▶ Cilj dejavnosti je bil, da otroci prepoznajo mleko in mlečne izdelke po videzu, vonju in okusu.

- ▶ Dejavnost smo izvajali že med zajtrkom, kjer so otroci okušali mleko, kisló smetano in jogurt.
- ▶ Otroci so z veseljem okušali mleko in kisló smetano. Ugotovili smo, da otroci raje pijejo mleko, kar nakazujejo z nasmehom na obrazu in s kretnjami rok.
- ▶ V jutranjem krogu smo izdelali plakat, s fotografijami mleka in jogurta in ponovno so ugotovitve pokazale, da otroci raje uživajo mleko, kot jogurt.
- ▶ Po končani aktivnosti smo imeli pripravljen spomin, kjer so otroci iskali pare slik mleka in mlečnih izdelkov (jogurta, mleka, sira in masla).

4. Obisk kmetije

- ▶ Z otroki smo obiskali bližnjo kmetijo, kjer so spoznali izvor mleka in mlečnih izdelkov.
- ▶ Na kmetiji smo se seznanili z delom kmeta, ogledali smo si različne pripomočke, ki jih uporabljajo kmeti pri delu in spoznali različne živali, ki se na kmetiji nahajajo.

- ▶ Želeli smo, da otroci vidijo, od kod dobimo mleko; da se seznanijo s procesom izdelave mleka, kot tudi jogurta, ki ga na kmetiji izdelujejo.
- ▶ Gospa, ki živi na kmetiji nas je seznanila tudi s procesom pridelave mleka na kmetiji in procesom izdelave jogurta.

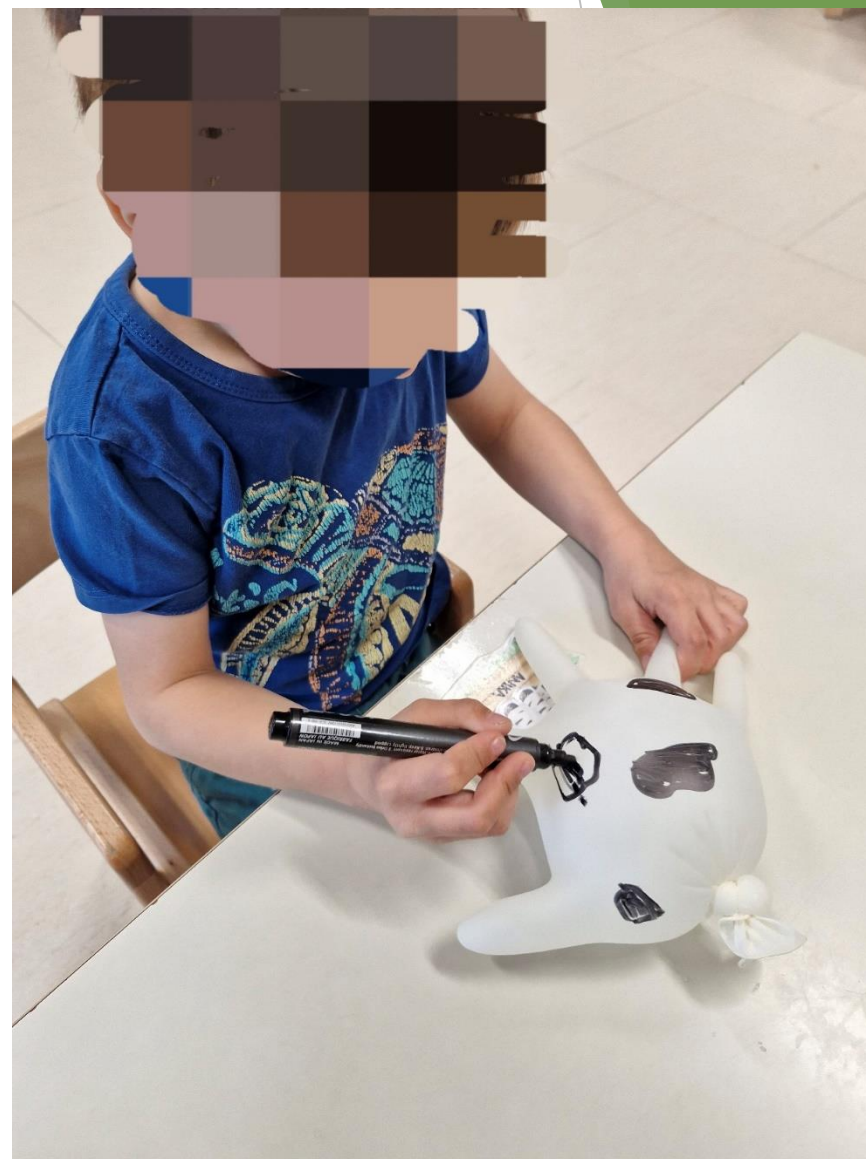
5. Obisk trgovine z zdravo hrano in ogled mlekomata

- ▶ Glavni cilj je bil, da so se otroci seznanili s tem, kje vse lahko kupimo/dobimo mleko in mlečne izdelke.
- ▶ Ogled trgovine
- ▶ Ogled mlekomata

6. Likovno ustvarjanje

KINETIČNI PESEK

7. Glasbeno izražanje in plesno izražanje

ZAKLJUČEK

- ▶ Skozi različne dejavnosti, ki sem jih otrokom ponujala, sem otrokom želela približati mleko in mlečne izdelke, kot njihov izvor ter vpliv na njihovo zdravje.
- ▶ Znanje otrok je bilo pred izvajanjem aktivnosti nizko, saj je le en deček bil seznanjen s tematiko kmetije.
- ▶ Ob končanih izvedbah aktivnosti, smo ugotovili, da so otroci svoje znanje zelo dobro nadgradili.

- ▶ Ker vemo, da otroci s posebnimi potrebami potrebujejo veliko več časa in zanimivih aktivnostih, smo želeli, da so v te aktivnosti aktivno vpeti, kajti le tako, so bolj motivirani za raziskovanje.
- ▶ Menim, da so otroci več znanja odnesli zaradi različnih didaktičnih iger, ki sem jih tekom sklopa ponujala, kot tudi k temu da smo se odpravili na bližnjo kmetijo, kjer so se v živo lahko seznanili s kravo, kot tudi s procesom mleka.
- ▶ Otrokom v oddelku ponujam aktivno učenje preko izkustvenega učenja, saj smo v tem sklopu, igralnico zamenjali za širšo, lokalno okolje, v naravi (kmetija, trgovina z zdravo hrano, mlekomat).
- ▶ Izkušnja je bila pozitivna, tako za otroke kot tudi vzgojitelje.

- ▶ Temo sem vodila v smer otrokovega razumevanja, saj mi je bilo pomembno, da otroci vedo, o čem se pogovarjamo.
- ▶ Projekt Mlekastično! Izberem domače! sem morala prilagoditi otrokovim sposobnostim in zmožnostim, saj so bili v sam projekt vključeni otroci, ki potrebujejo več razlage, slikovnega materiala, neposrednega opazovanja in učenja preko izkušenj.

HVALA ZA POZORNOST!

VIRI IN LITERATURA

- ▶ Belović, B., Verban Buzeti, Z., Papič, J., Petraš, T., Ambruš, S. in Tkalec, S. (2013). Praktični pristopi spodbujanja zdravja otrok. *Priročnik za vzgojitelje in učitelje*. Murska Sobota: Zavod za zdravstveno varstvo.
- ▶ Gabrijelčič, M., Podrajc, L., Gregorič, M., Adamič, M. in Čampa, A. (2005). *Smernice zdravega prehranjevanja v vzgojno-izobraževalnih ustanovah od prvega leta starosti naprej*. Ljubljana: Ministrstvo za zdravje.
- ▶ Gregorič, M. in Hlastan Ribič, C. (2011). *Pomen mleka in mlečnih izdelkov za otroke in mladostnike*. Pridobljeno dne 30.4.2024: <https://www.slideserve.com/huyen/eu-shema-olsko-mleko>
- ▶ Majer, B. (2010). *Bela pot*. Ljubljana: Založba Kres.